Filip Grujić

PRED SVITANJE

(po tekstu »ne pre 4:30 niti posle 5:00«)

Lica:

MUŠKARAC - 33
BRAT - 25
ŽENA - 30
MAJKA - 59
ONA – 31

0.

Majka ode na posao, sin ode u školu. Mrak.
Majka ode na posao, sin ustane, bleji. Ode na košarku. Mrak.
Sin ode na posao, majka ustane, bleji. Mrak.
Sin ode ona posao, majka ustane. Žena ustane, izađe.

1.

MUŠKARAC:
Pedeset dva sata. Ne, ja tačno znam, možete da mislite šta god želite. Molim? Ne, ja tačno znam, pedeset dva sata nisam spavao; ako se oduzme tri sata onog popodneva, skoro sedamdeset pet sati, i sad konačno legnem. Molim?
Ja sam došao da vidim brata, koji je dobio sina. Moj brat, moj mlađi brat dobio je sina. Pre godinu dana dobio je sina. Ne znam da li je carski rez. Ne, nisam siguran kako se zove, ali znam da moj brat ima sina. Ima ženu. Moj brat. Moj mlađi brat. Zar to nije dovoljan razlog da dođem?
Molim?
Deset godina je prošlo. Da, deset godina.
Kosa mu je tamnija, imao je plave lokne nekad, mumlao je, a sad govori razgovetno. Vozi. Došao je po mene na aerodrom. Obučen u košulju, a na reveru ima napisano ime.

BRAT:
Dvadeset pet godina. Još malo pa stariji od tebe, a? Nije nemoguće, svakako si uvek delovao mlađi nego što jesi.

MUŠKARAC:
Pitao sam ga šta će mu to ime na reveru (kao seljak – ime na reveru!) – a on mi je rekao da radi u hotelu.

BRAT:
Tu, blizu okretnice. Znaš kako nisam znao da složim neke stvari, niti da povežem neke stvari, niti da razumem neke stvari ... ali ovde u hotelu, tu, blizu okretnice, stvari idu lepo - nemam šta da složim, niti da povežem, niti da razumem…Samo dobijem pare. A pare nam trebaju.

MUŠKARAC:
Izašli smo na autoput. U suštini malo toga se promenilo. Rekao mi je da su rupe veće ka Vojvodini nego ka Nišu, što me je začudilo.

BRAT:
Išli smo na aerodrom u Nišu za medeni mesec, kad smo spavali u Ženevi, kod Dragčeta, znaš? Put dobar, bolji nego ka Novom Sadu, ali kad smo stigli tamo... Bože, gde sam ja nju doveo?! Ono je, ali ne preterujem, autobuska stanica, a okolo Bugari i Cigani i Nišlije... Pomislio sam, gde sam ja nju doveo, čoveče? A ona divna, navikla na lepo, upoznaćeš je... a tamo smrdi, onako kao ranije... Gle ovo!

MUŠKARAC:
U tom trenutku ubrzao je do maksimuma, uhvatio sam se za sedište, uvek je bio bangav, a sad vozi ovako.

BRAT:
Bio motor 1.4, a ja ugradio 1.6, ubrzanje bilo 13 m u sekundi, sad piše da može do 162 km/h - ali gle!

MUŠKARAC:
Onda je usporio, kad je video kolonu kod Geneksa, i pogledao me. Ja sam pogledao njega . Očekivao je da ću nešto reći. Bilo šta, poput: „Dobro izgledaš.“
„Jedva čekam da upoznam tvog klinca.“
„Drago mi je da te vidim.“
„Izvini.“
Umesto toga sam ćutao, a on je okrenuo glavu ka putu. Shvatio sam da mu dugujem nešto, bilo šta ... Onda smo stali pred ulazom.
Kako je mama?

BRAT:
Ma dobro je. Čeka te. Kao i uvek.
Ona se udaje, znaš?

MUŠKARAC:
Koja ona ?

BRAT:
Tvoja ona.

MUŠKARAC:
Čestitaću joj.

BRAT:
Poslao sam joj ja poruku već.

MUŠKARAC:
Ništa se nije promenilo. Kontejneri više nisu sivi, već zeleni. Tu je trafika, pekara, kafić, košarkaški teren...

BRAT:
Sklonili su metalne mrežice+. Jedan magarac se posekao kad je zakucavao.

MUŠKARAC:
Pičke. U suštini, jedino kontejneri menjaju boju.

BRAT:
Stavili su žardinjere oko drveća. Hoćemo li?

2.

MUŠKARAC :
Onda sam video majku. Ništa posebno. Dobila je koju boru. Ne moram ja njoj… Ništa ne moram da se pravdam. Kada me je videla ciknula je. A šta je i mogla? Majka kao majka… Ali zapravo, nije izgled problem. Majka govori manje, kreće se manje. Nekad je umela... Umela je da šeta brže od svih. Umela je da pliva brže od svih. A sad kaže, zapravo, sad mi kažu ne šeta više tako brzo, ne gleda više tako prodorno. Izgubila je posao tri godine pred penziju, pedeset devet godina. Pogled joj se negde izgubio između srpske birokratije i srpske politike, između svih godina provedenih u zemlji iz koje nikad nije znala da ode. Pogled joj se negde izgubio između svih mojih sranja i mojih uspeha. Između strepnje za nas dvojicu i strepnje za svoj posao. Ali tad… Tad je brzo šetala. Kao Nemica. Pogleda usmerenog čvrsto ka onom šta dolazi. Znala je da broji korake. Znala je da broji zaveslaje. A sad… Sad su joj koraci sporiji. Zaveslaji ređi. Pogled opušteniji. Skoro da nisam mogao da je gledam kad sam je video kako gleda. Negde daleko.

MAJKA:
Vidi, nema više velike jelke. Koji će na kurac jelka, samo otpadaju iglice.

BRAT:
Rekao sam ti ja, skloniću ja iglice.

MAJKA:
Tako si rekao, sklonićeš i ovaj polomljen kauč, a vidi - kauč i dalje polomljen. Ne samo da ga nisi sklonio, već sediš na njemu. Isti otac, sve lepo, sve krasno...Ma, bolje da ništa ni ne kažeš. Zapravo je svejedno, sad kad si se ti vratio. Lepi moj, vidi ga...Nemoj da se nerviramo bezveze.

BRAT:
Ovo je moja žena –

ŽENA:
Ovo je moj muž.

BRAT:
Dobro, ja sam njen muž.

MUŠKARAC:
Njega znam. Dakle, ti si njegova žena, ja sam njegov brat. Vidiš, nije tako teško. Ti i ja smo nešto njegovo, dok se ne upoznamo.

ŽENA:
Ovo je za tebe...

MUŠKARAC:
Hvala....

ŽENA:
Koliko ja razumem, posle deset godina se gube bilo kakve veze, pa čak i porodične. Ne slažeš se? Što se mene tiče, ti si za njega nepoznat koliko i za mene, pa bismo mogli samo da se upoznamo kao ljudi, bez svojatanja, šta misliš?

BRAT:
Hajde, hajde.

ŽENA:
Ali, ako ti je teško da zapamtiš, a čini mi se da imaš problem sa pamćenjem, onda za tebe mogu da budem i žena tvog brata.

MUŠKARAC:
Nema problema, mogu da zapamtim i drugačije. Možda majka sina mog brata?

ŽENA:
Možeš da me zoveš kako želiš, izvini. Drago mi je da smo se upoznali.

BRAT
A mali spava. Upoznaćeš ga sutra.

MUŠKARAC:
Šta kažeš ti, majka?

MAJKA:
Nemoj tu da sediš, pući će krevet. Za to se zahvali bratu. Vidi kako si lep. Na majku, zar ne?

MUŠKARAC

A onda me je zagrlila. I ja nisam imao druge, nego da je zagrlim. A oduvek sam to mrzeo više nego išta, da zagrlim ljude.

3.

MUŠKARAC:
Roditelji su joj živeli na istoj adresi. Video sam je kako silazi niz stepenice, držeći se za gelender, ubrzanim korakom kako je uvek silazila, skoro da je preskakala stepenike. Stajao sam naslonjen na kola, bratovljeva kola, stajao sam naslonjen i završavao cigaretu.“Ćao“, rekao sam joj, okrenula se, nije me videla...ili bar nije mislila da mene vidi. Rekao sam, »Pašćeš jednom niz te stepenice!«
Pogledala me je, a onda se naglo okrenula i počela ubrzano da hoda tamo gde je nekad bila parkirana lada niva sa izbušenim gumama.

Ne budi smešna!

ONA:
Pusti me.

MUŠKARAC:
Ej, bre!

ONA:
Pusti me, idiote.
Šta se smeješ? Šta je smešno?

MUŠKARAC:
Zar nije to smešno, to da je sve što ti i ja umemo da kažemo jedno drugom – “pusti me” i “ej bre”?

ONA:
Šta?

MUŠKARAC:
Vidim da hoćeš.

ONA:
Šta hoću?

MUŠKARAC:
Ajde još malo, razvuci desni kraj usne.

ONA:
Baš si sad došao, je l da? Baš sad, zar ne? Baš si sad odlučio da dođeš.

MUŠKARAC:
Pogledaj, nije teško.

ONA:
Ružan si.

MUŠKARAC:
Nije valjda? Nisi ni ti nešto lepa.

ONA:
Neverovatan si.

MUŠKARAC:
Znam.

ONA:
Neverovatno glup.

MUŠKARAC:
Znam.

ONA:
Neverovatno naivan.

MUŠKARAC:
Ovaj put nisam je pratio, bilo mi je dovoljno. Gledao sam joj u leđa. Namerno je hodala pogrbljeno. Znala je da volim više od svega ženska leđa.

4.

ŽENA:
Pre samo dve godine, pišala sam gde sam stigla.
Imala sam drugaricu i delile smo stan. Ta drugarica je zatrudnela i odselila se. Došla je nova drugarica. Dovela je momka u stan. Taj momak je ostao kod nas. Pre samo dve godine, postala sam višak.
Pre samo dve godine, moji roditelji su i dalje verovali u mene. Pre samo dve godine, moji roditelji su prestali da veruju u mene.
Pre samo dve godine, upoznala sam njega u hotelu. Pre samo godinu dana, mazila sam svoj stomak. Opet sam počela da imam drugarice. Nisam više pišala gde stignem. Pre samo godinu dana, postala sam žena. Zar ne? Zar ne? Zar ne?

.

5.

MUŠKARAC: Prošla su tri dana, a ja sam shvatio da sam zaboravio da vidim klinca.

MAJKA: Dalek je put iz Šangaja do Beograda.

MUŠKARAC: Ali prošle noći čuo sam klinca, čini mi se, kako se smeje. Ovako: hahaha.

BRAT:
Ha-ha-ha-ha-ha

MAJKA:
Heheheeeeeeeee

MUŠKARAC:
Ti više plačeš nego što se smeješ.

ŽENA:
Hahahahahaahaha

MAJKA:
Ja plačem uvek plačem i kad se smejem.

MUŠKARAC:
Šta radiš ti to?

BRAT:
Ništa.

MUŠKARAC:
Petkom uveče moj brat od dvadeset pet godina sedi na kauču u majčinom stanu. Ime na reveru, dvadeset pet godina, klinac, žena. Jesi ti, bre, normalan? Je l se sećaš ti kad sam te vodio prvi put, pa si se ljubio sa Tamarom, pa si se ljubio sa Draganom, pa si se ljubio sa Milenom, pa si se ljubio sa Anči, pa si se ljubio sa Markovićkom, pa si se ljubio sa onom sisatom? I šta ostalo, šta ostalo od svega toga ?

BRAT:
Srećan sam. I to srećniji nego kad sam ljubio Tamaru, Draganu, Milenu, Anči, Markovićku, i onu... Danijelu.

MUŠKARAC:
Budalo, za tri godine ima da plačeš, kao majka. Uostalom, mislio sam da umeš da razmišljaš bolje nego ranije, ali onda vidim: ime na reveru, žena, klinac.

BRAT: Ustao sam sa kauča i otišao u sobu. Ona je skinula gaćice, skinula je gaćice a ja sam skinuo majicu. Skinuo sam majicu, beba je zaplakala. Beba je zaplakala, ja sam je pogledao. Pogledao sam u bebu, pa u nju, i počeo sam da plačem.

6.

MUŠKARAC:
Otišli smo pored reke u malo vojvođansko mesto, gde komarci napadaju jače, a devojke nose manje. Otišli smo pored reke moj brat, njegova žena, njihov klinac, moja majka… Izuli smo cipele i skinuli čarape, stavili smo noge na ligeštule. Tamo smo znali da odlazimo kad je bilo lepo, a sad je lepo. Nešto posle uskrsa, kad dan konačno traje koliko dan treba da traje. Majka je naručila limunadu i tražila da je slikamo dok sedi na ljuljašci koja lebdi nad Tisom. Tražila je da sednemo na ljuljašku pored
moj brat i ja, jedan sa jedne strane, drugi sa druge. Bratovljeva žena nas je fotografisala. Ali onda je moja majka pozvala i bratovljevu ženu da nam se pridruži
konobar nas je fotografisao. Izgledalo je otprilike ovako

MAJKA:
Ne znam šta je ono, da li je petao, ili paun. Ja, evo majke mi, ne znam šta je ono.

BRAT:
Kokoška... ili fazan.

MUŠKARAC:
Može biti svašta.

MAJKA:
Vi ste, na mene, duduci. A ovaj mali, nemoj da ne zna šta je kokoška, fazan, petao, paun, nemoj da ne zna, da ne kažu: „Vidi ovu gradsku decu.“

BRAT:
On će da zna mnogo, i šta je petao, paun. On će da zna više nego što mi znamo.

MAJKA:
Tačno na prvi rođendan napravio si prvi korak.

MUŠKARAC:
Bio je kilav, kažu.

MAJKA:
Drugi je već bio bolji, treći siguran, a četvrti...

BRAT:
» ...ostao je onakav kakav je danas. »

MUŠKARAC:
Hodao sam od jednog stola do drugog. Majka je raširila ruke, a otac ju je zagrlio.

MAJKA:
„ Pa on hoda, jebote“, tako sam rekla.

ŽENA:
Uzela sam malog, skinula mu čarapice i stavila ga na travu. Hodaj mali, hodaj!

BRAT:
Ajmo, mali, jedna noga...He-he, nemoj da kažu da si na mene, pa da prohodaš sa dve, kad već uveliko svi hodaju, kad već neki trče. Hajde, mali, jedna noga, he-he, pa druga...Vidi ga! Pao!

MAJKA:
Gledaj kako ja hodam, vidi kako mi je snažna noga...Pa jeste, šta se smejete? Čvrsto noga na zemlji,jedna, pa druga, tako je, ajde! U pičku opet je pao!

MUŠKARAC:
A onda sam ja prišao klincu, uhvatio ga za ruke. Majka je nastavila da se ljulja ispijajući limunadu. Brat je snimao sve. Njegova žena se smejala i izazivala petla pauna kokošku ili fazana. Uhvatio sam klinca za ruke i pustio ga. Napravio je jedan korak. Ajde mali! Delovalo je kao da će pasti pa je napravio drugi korak malo bolji. Bravo mali! Treći korak već siguran. I četvrtim je stigao do moje majke. Ona je skočila sa ljuljaške i poljubila klinca. Moj brat je poljubio svoju ženu.

BRAT:
Snimio sam. Sve sam snimio.

7.
Muškarac u stolici, čujemo njen glas.

ONA:
Dolazim!

MUŠKARAC :
Rekli su mi da ovde radiš... Da ćeš da se udaš za gazdu.

ONA:
Šta hoćeš?

MUŠKARAC:
Ako možeš da me obriješ.

ONA:
Imaš hrabrosti da mi poveriš glavu?

MUŠKARAC:
Ne bi mi bio prvi put.

ONA:
To će da te košta dvesta osamdeset dinara.

MUŠKARAC:
Dobićeš i bakšiš.

ONA:
Dakle, da počnemo. Zanima te da li sam srećna - srećna sam. Dalje, zanima te da li i dalje imaš neke šanse - nemaš. Dalje?

MUŠKARAC:
Ja to ne mogu da shvatim, to da ti, koja me toliko poznaješ, odeš za neku seljačinu, gazdu kojem ćeš jednom da peglaš premale košulje, kad mu se stomak izlije iz pantalona.
Ali u redu, ako treba da ti se izvinim, hoću. Ako treba da kažem da mi je žao, jeste. Misliš da je meni bilo lako da odem?
Ja sam otišao, jer bismo se kad-tad posvađali, a ovako samo se prekinulo, a kad se tako prekine, uvek se pitaš šta je moglo da bude, a ja sam želeo upravo to, da kad se vratim ti shvatiš... Ako misliš da bismo izdržali ceo život bez ove bedne pauze od deset godina, ja onda zaista ne znam zašto trošim vreme u razgovoru sa nekim ko ne može racionalno da sabere dva i dva ... Slušaj –

ONA:
Ne, ti mene slušaj –
Tokom njegovog govora ona ode u zadnju prostoriju, on govori za njom.

MUŠKARAC:
Samo da završim, molim te. Ne tražim ništa više od nas, osim da budemo pametni. Pogledaj naše roditelje, ne postoje više brakovi, samo pederi veruju u njih. Naši roditelji su ili razvedeni, ili nesrećni u braku, lažu jedno drugo četrdeset godina, da bi pred smrt shvatili da život nije morao tako da izgleda.Ja ne želim to. Ne želim da se ti i ja okrenemo za četrdeset godina i shvatimo da se mrzimo, da bismo zaklali jedno drugo.

*Od*e.*Vrati se. I on uđe u zadnju prostoriju, čujemo samo njegov glas.*

Ne tražim više ništa od tebe, samo tražim da razumeš par stvari. Prvo, želim da razumeš da to što ti i ja imamo neće moći da se zameni. I drugo, nedostajala si mi, a

znam da sam i ja tebi nedostajao. Zašto bismo bacili to. Samo jednom si ti, razumeš ti to. Samo jednom si ti, a onda puf!, nestalo, i nikad više nećemo postojati ti i ja. Ej bre...

Posle nekog vremena, ona izlazi.

ONA:
Jednom mi se otac razboleo, mislila sam ozdraviće - nije. Jednom mi je majka plakala tri dana, mislila sam, prestaće. Jeste. Jednom mi se brat oženio, mislila sam, biće mu dobro. Ne znam. Jednom sam otišla sa fakulteta, mislila sam, vratiću se. Nisam. Jednom sam platila račune, mislila sam, moram da radim. Jesam. Jednom sam krenula da se borim za sebe, mislila sam, uspeću. Ne znam. Jednom mi je rekao "ej bre" i poljubio me. Rekao mi je više puta «ej bre » i više puta me poljubio. Jednom mi je rekao da ću jednom umreti i da će on jednom umreti i da ćemo svi jednom umreti. Šta sam mogla da uradim? Šta?

8.

Noć. Muškarac se vraća iz grada, Brat sedi u dnevnoj sobi, gleda TV.

MUŠKARAC:
Ne možeš da spavaš?

BRAT:
Klinac urla celu noć, boli ga stomak. Konačno zaspao, a ja više nisam mogao. A ti?

MUŠKARAC:
Keva spava?

BRAT:
Spava.

MUŠKARAC:
Ajmo da zamenimo mrežice na košu. Kupio sam metalne.

BRAT:
Da ponesem loptu?

MUŠKARAC:
Da.

Izlaze.
Na košarkaškom igralištu.

BRAT:
Jebote, nemamo merdevine. Nismo baš ovo dobro promislili, zar ne?

MUŠKARAC:
Imam rešenje. Daću ti ja lopovsku , ti skoči pa zameni. Sigurno sigurno. (AU). Dobro sam , dobro sam. Skoči mi na ledja pa zameni. Sad smo niži nego što smo bili. Umalo sam ostao u tom položaju ali nekako sam uspeo da ga dignem. Spustio sam ga dole i rekao mu da se sagne, da ću ja da zamenim, i tako se i desilo. Čučnuo je, a ovog puta sam ja njemu na ramena. Čeprkao sam po mrežici i nekako skinuo ovu od kanapa.. Nekako sam namestio mrežicu, kad smo je pogledali primetili smo da ne izgleda tako kako smo zamislili već ...

Kako ti izgleda?

BRAT:
Šta znam… Kao sise neke babe.

MUŠKARAC:
Da, kao sise neke babe.

BRAT:
Ako te pobedim -

MUŠKARAC:
Kupiću ti avionsku kartu da dođeš. Samo ti.

BRAT:
A ako izgubim?

MUŠKARAC:
Videćemo...

BRAT:
Znaš, noćas,kad nisam mogao da spavam, pomislio sam -

MUŠKARAC:
Znam.

BRAT:
Šta znaš?

MUŠKARAC:
Mnogo više nego što ti misliš.

BRAT:
Ne znaš ti ništa, kad nisi bio tu. Ne znaš ti kako je majka samo prestala da se raduje. Ne znaš kako sam ja konačno počeo da se radujem, i onda dođeš ti, i ja shvatim ...

MUŠKARAC:
Znam.

BRAT:
Ja shvatim da čovek može lakše živeti bez da ga neko budi noću, razumeš. Dođeš ti, i ja shvatim da ime na reveru, kako ti kažeš, može da bude ime u novinama, i ja shvatim da ja ne mogu više od ovoga što jesam, razumeš, da ja ne mogu više od ovoga što imam danas i mislio sam da sam sa tim u redu. Znaš šta je majka govorila, dobro je da se zaposli bilo gde, to je govorila, dobro je dok može nešto da radi...To, recimo, ne znaš. Misliš da ja nisam hteo ime u novinama kao ti, umesto imena na reveru, ali sam naučio to da prihvatim i budem srećan, a onda kad si ti došao, kad klinac plače celu jebenu noć, kad je ženino lice jedino koje znaš, ja pomislim kako si ti negde daleko

jebao azijatkinje, dok sam je ja gledao kako doji, ja pomislim kako si ti... ma zajebi. Je l to znaš?

MUŠKARAC:
Znam.

BRAT:
Pa zašto si onda došao?

MUŠKARAC:
Zato što još nije kasno da jebeš azijatkinje. Toliko je klinaca odrastalo samo sa majkom, eto recimo ti i ja, i šta nam fali?

BRAT:
Pusti u pičku.

MUŠKARAC:
Znaš i sam da i tebi nekad može biti ime u novinama, vidi kakav si džin, jebote, lep.

BRAT:
Ali ne kao ti, razumeš, ni pametan ni lep.

MUŠKARAC:
Ma daj...

BRAT:
A najgore je što mi je drago da si tu.

Zagrle se.

9.

BRAT:
Tako su neke stvari jasne, da ne znam da li se to meni samo čini da su jasne.
Na primer, kad zatvorim oči vidim sebe u ovom stanu, jednom jedinom stanu koji poznajem, kako sam govorio majci da ću uvek da ostanem u njemu, pored nje, da ne bude sama, kakav sam kreten bio...Da mi je falilo par osoba da me usmere kad majka nije znala i nije imala strpljenja. Vidim, lako sam mogao da budem drugačija osoba, da postanem nešto drugo od ovog što sam danas - jedan običan, sasvim običan čovek kojem nije svejedno, ali koji prihvata.
Onda pogledam oko sebe, pa vidim da je trebalo da znam neke stvari bolje, trebalo je da znam kad sam srećan, a kad nisam, trebalo je toliko toga da znam, ali ja jednostavno nisam znao kako, trebalo je da umem da shvatim kada samo prihvatam sebe, a kad zaista potiskujem sve što sam ja. I onda zatvorim oči, pa vidim da je trebalo da umem da ne slušam šta se govori iza zatvorenih vrata, a govorilo se svašta, dok su zidovi bili tanji nego što su to ljudi mislili. A sad kad pogledam kroz ta vrata, samo vidim: sve je vrlo jednostavno, kad prihvatiš da je jednostavnost jedino rešenje za sreću, i ja mogu da kažem da sam bio srećan, dok sam mislio da je sve jednostavno. Kad sam prihvatio da nije sve tako jednostavno, postalo je opasno.

MAJKA:
Vidim kako je uvek na prvom mestu bio uspeh i prema tome sam cenila ljude, ko je bio sposoban, a ko nije. Vidim kako je on uvek ostao pored mene, nesposoban da ode, a jedino što sam ja želela je da bude samostalan. Nije meni niko bio potreban, osim nekog muškarca, koji nije moj sin, osim nekog muškarca koji će da tu bude kad je teško, a vidim teško je mnogo često.
Bila sam dobra majka dok sam bila majka, bila sam dobra majka dok su mi otac i majka bili živi, dok sam bila mlada i zarađivala dovoljno da odemo gde dupe želi, trebalo je da znam da držim jezik za zubima kad su se lomile stvari, a vidim lomile su se stvari često.
Vidim kako su meni deca bila sve, samo jer sam sebe naterala da mi budu sve, koliko gradova nisam videla jer su mi deca bila sve, koliko muškaraca nisam upoznala jer su mi deca bila sve, koliko poslova nisam dobila jer su mi deca bila sve, vidim kako su deca odrasla, a ja njima nikad neću biti sve kao što su oni meni bili.
Ali kad sam prihvatila da deca nisu sve, postalo je komplikovano. I kad vidim da sve što volim može biti u ovoj sobi, ali isto tako i mnogo daleko, dalje nego što sam ikada otišla.

10.

Jede se torta, tokom čitave scene.

MUŠKARAC:
Možda jedino deca teže prihvataju starenje svojih roditelja od njih samih. Nije majka ništa starija nego juče što je bila, ali danas, kad puni šezdeset, ta brojka zvuči, ostaje. Teško da će imati prilike za nove ljubavi, bar ne strastvene. Teško da će imati prilike za nove poslove, bar ne iznuđene. A kad je dunula u svećice, nasmejana, pitao sam se koju želju je zamislila, i da li zaista misli da će se ostvariti.

MAJKA:
Pre nego što je trebalo da dunem u svećice, pitala sam se da li da zamislim želju za sebe ili za njih, a onda sam ih pogledala. Ovaj stariji smeje se i ne prestaje. Gledam ga dugo, izrastao u lepog muškarca…a pored njega ona, nosi krst oko vrata, i savršeno znam: on će opet da ode, neće on da bude pored nje, kad nosi krst oko vrata, magarac jedan. I onda pogledam ovog mog mlađeg, smeje se manje i ja ne znam šta mu je,samo vidim - gleda nekako blesavo.

BRAT :
Osećam da mi se dlanovi znoje, a nešto u meni se smeje i nešto u meni plače, dok gledam svoju ženu kako hrani našeg klinca, a klincu sve ispada iz usta, hteo bi toliko toga da pojede, a ne zna šta bi pre, a ona ga hrani, pa se iznervira. I ne zna da sam tako i ja jeo mahnito, dok mi se ne povraća.
Iznervirala se i stala na prozor da zapali, isplazila mi se, odnosno bar sam mislio da mi se isplazila, a onda sam se i ja njoj isplazio. Rekla mi je « Budalo, ne plazim se tebi, već bebi".
Okrenuo sam se, a tamo zaista beba. Smejala se, « Dođi budalo », rekla mi je, i ja sam došao do nje. Poljubila me, a meni su počeli opet dlanovi da se znoje. Nešto unutra je plakalo, a nešto se smejalo. Pogledao sam u svog brata, da vidim da li se njemu dlanovi znoje dok priča sa Njom.

ONA:
Pitala sam se koliko će ovo da traje. Nisam ni ja luda, pa da ne znam da sve jednom prođe, ali meni bude žao da sve jednom prođe. Gledala sam je kako stoji na prozoru i puši, gledala sam je kako hrani svog klinca i nervira se. Gledala sam je kako ljubi svog muža i smeje se.
Znala sam, moralo je nešto da bude pogrešno u svemu tome, suviše je delovala srećno, suviše je delovala ispunjeno. Ali znam da je samo pre dve godine povraćala po ćoškovima i pljuvala po deci. Pitala sam se kad će jednom da pukne.

ŽENA:
Dok sam ljubila ovu svoju budalu, pogledala sam u njega. Takve najbolje znam, sa takvima sam se najbolje družila. Takvi su se najbolje družili sa mnom, pa odlazili…ili odlazila ja. Gledala sam ga i odjednom - postao mi je simpatičan. Tako siguran u sebe, naduven kao balon, a tako tužan. Takve najbolje znam, jer sam takva ja bila. I onda će samo jednom da stane, i sve šta je mislio samo će početi da se urušava, dok se nešto

drugo rađa. I onda će da gleda u svog klinca, kako ne zna da jede, niti da hoda, niti da poveže neke stvari, i misliće da je srećan. A onda će da se pojavi neko kao što je on ili ja, ko to još nije shvatio. I onda: sranje.

Majka je dunula u svećice.

MAJKA:
Zamislila sam želju za sebe, neću da vam kažem koju.

MUŠKARAC
Srećan rođendan!

ONA:
Je l to greškom ovde šestica? Zar ne treba da bude pedeset?

MAJKA:
Pedeset godina, ne šezdeset, u pravu si. Hvala!

MUŠKARAC:
Znaš da si lepa.

ONA:
Znam.

MUŠKARAC:
Onda neću da ti kažem.

ONA:
Umem ja da slušam.

MUŠKARAC:
Stvarno si lepa.

ONA:
Vidite šta mi radi?

MAJKA:
A ja sam videla šta radi. Odlazi. Pa sam pogledala u ovog mog mlađeg, stajao je kao usran golub. Prišla sam njegovoj ženi i poljubila je u čelo, umesto njega.
Da uvek tako ostaneš lepa.

11.

MUŠKARAC
Seli smo u avion moj brat i ja. Gledali smo Beograd, koliko je zapravo mali kad mu vidiš samo tlocrte. Preleteli smo Srbiju za manje od dvadeset minuta, Bugarsku za sat vremena i tad je konačno progovorio. Hoću da se vratim kući.

BRAT: Hoću da se vratim kući.

MUŠKARAC:
Rekao sam mu: to će da te prođe, njih će to da prođe.

ONA:
Moguće da znam da mi nije potreban ni gazda ni on da budem srećna. Potreban mi je neko da sreću delim.
Moguće da postoji mnogo ljudi i mnogo lica. Moguće i ta lica će jednom da prođu.

MUŠKARAC:
Već na letu Istanbul-Šangaj proći će, čim vidiš nebodere i Azijatkinje kako te gledaju tako visokog. Proći će te čim upoznaš hotelske sobe i njihove peškire u obliku labudova i čokoladice na jastucima. Proći će te, a onda ćeš zaboraviti šta je to uopšte trebalo da te prođe.

ŽENA:
Moguće da znam da je čovek rođen da bude nešto, i ako pokuša da bude drugo, neće biti uopšte. Moguće da znam toliko puta noću da se probudim, a da se ne budim ujutru umorna.
Moguće da ću nekad da volim manje, nekad više, ali ću da volim stalno. Moguće da ću opet piškiti gde stignem.

MUŠKARAC:
Kad smo poleteli iz Istanbula već je spavao, nasmejao sam se. A onda, desilo mi se nešto neobjašnjivo. Pogledao sam na sat, bilo je četiri i trideset ujutru. Čak i kroz prozorsko okno aviona primetio sam - na zemlji su sva svetla bila ugašena, ceo grad je spavao. I onda sam zatvorio oči.

MAJKA:
Moguće da znam da sam svakim danom samo sve starija. Moguće da znam: sve što krijem, jednom ću da kažem unucima. Moguće da nikad neću hteti da odem odavde, makar me pamet izdala. Moguće još jedan život da mi ponude, prihvatila bih sve poslove, obišla bih sve gradove, ljubila bih sve gadove, a decu bih sačuvala i prenela iz ovog života, ovako matore, da dođu jednom godišnje i zagrle me za rođendan.

MUŠKARAC:
Sva lica koja sam video bila su lica koja znam, ali sva ta lica koja znam tek su se otkrila. Pre nego što su okrenula glavu, dok su me gledala, video sam samo boje i oblike, samo linije i konture, ali kad su se okretala, tačno pre nego što ću im videti samo kosu, tad su postajala lica koja poznajem.
I kako god da ih pogledam, vidim samo njihove obrise, sve dok se ne okrenu.
I kad nestanu, tek ih onda vidim jasno.